

LIANG-TAH-GO SIAO-NYING.

〈亮塔個小人〉

KWU-Æ-TS P'ONG-DJOH BENG-YIU.

〈孤哀子碰着朋友〉

teng AO-HWE SHIH-HWÔNG KY'IN-TSAO.

等 〈懊悔說話欠早〉

Keh sæn-peng siao Veng-shü z MO S-MEO SÔ-ZAO-GO.

箇三本小文書是慕師母所造個。

LONDON:

BRADBURY, EVANS, & CO., 11, BOUVERIE STREET.

1866.

LIANG-TAH-GO SIAO-NYING. 亮塔個小人

Læ Da-ing nen-pin hæ-li yiu hyü-to tsiao teng sô keh-sing. Yiu-sing tsiao yiu k'en-c'ih, ing-we z do-go, hæ-li c'ih-tong-go; yiu-sing z k'en-feh-c'ih-go, ing-we z shü-li meh-sah-go. Keh-cü di-fông yiu do

ngwe-hyin: ziu-z joh-sih-go lao-da yia iao væn mao-bing, 'o-hwông
feh dzæ-'ông-go cü-kwu ih-p'ong-djoh keng-kô iao ngô-tsiao ts'in-sô;
jün ziu we tso-diao: keh læ yia-tao z-'eo z yü-kô væn-kwæn.

來大英南邊海裏有許多礁等沙箇星。有星礁有看出，因爲是大個，海裏出東個；有星是看弗出個，因爲是水裏沒煞個。箇株地方有大危險。就是熟悉個老大也要犯毛病，何況弗在行個主顧一碰着更加要研礁淺沙；船就會做掉。箇來夜到時候是愈加犯關。

Sô-yi læ keh-sing tsiao-go zôn-teng pih-iao shih-lih kao-kao-go liang-t'ah, læ liang-t'ah-go ting-den pih-iao tin sän-s kwun-go teng-tsæn, s-teh keh-sing lao-da feh-zing s-long k'o-yi k'en-kyin, bi-ko. Læ liang-t'ah-li yia yiu nyung deng-tih hao công-kwun t'ah-li-go teng-tsæn.

所以來箇星礁個上頂必要設立高高個亮塔，來亮塔個頂頭必要點三四管個燈盞，使得箇星老大弗曾駛攏可以看見，避過。來亮塔裏也有人庵的好掌管塔裏個燈盞。

Yiu ih-zo liang-t'ah doh-zi ih-go nyung kwun-go; djü gyi siao-nön ts-nga m-iyu bih-nyung deng-tih: siao-nön-go ming-z kyiao-leh Me-tsia.

有一座亮塔獨自一個人管個；除其小因之外嘸有別人庵的。小因個名字叫勒梅姐。

Yiu ka ih-nyih, kw'a-yia z-'eo, ah-tia iao tao ngen-zōng ky'i ma tong-si; z dzong liang-t'ah teng ngen-zōng keh-da siang-lin-go sô-nyi-di ka ky'i. Keh-da lu yia tsih-yiu ih-go z-zing kong-fu hao tseo, ing-we dziao-shü ziu iao tsiang-ky'i meh-sah, s-teh gyi lu tu k'en-feh-c'ih-go.

有介一日，快夜時候，阿爹要到岸上去買東西；是從亮塔等岸上箇埭相連個沙泥地介去。箇埭路也只有一個時辰工夫好走，因為潮水就要漲起沒煞，使得其路都看弗出個。

Ah-tia teng-tsæn tsōng-hao-ts, feh-zing tin-go, ing-we z-'eo mi-de, gyi ziu teng Me-tsia bih-ih-bih, wô, Siao-nön, ngô we kw'a-kw'a tseo-cün-læ tin teng-tsæn, wa læ-leh-gyi, Ng [1]hao-vong p'ô, ngô ziu læ-gyi.

阿爹燈盞裝好仔，弗曾點個，因為時候未了，其就等梅姐別一別，話：「小囡，我會快快走轉來點燈盞，還來勒及。爾好留^[1]怕，我就來其。」

[1] 原書此處錯印爲 hao-vông

Me-tsia ziu doh-zi læ liang-t'ah-li læ-kæn. Gyi k'en-kyin t'in kw'a yia-de, lóng læ-tih p'ah-læ p'ah-ky'i-go, dön-ky'ün læ-tih c'ong-djöng keh-go tsiao; yi t'ing-meng yiu mang-mang fong, do-do-go sing-hiang, læ-tih bô-ky'i-læ, ziu hyiao-teh pih-yiu fong-pao læ-gyi.

梅姐就獨自來亮塔裏來間。其看見天快夜了，浪來的拍來拍去個，團圈來的衝撞箇個礁；又聽聞有猛猛風，大大個聲響，來的爬起來，就曉得必有風暴來其。

Me-tsia-go ah-nyiang yiu sæn-nyin zin-deo ko-de. Gyi tsao-yi yia deng-læ keh lang-loh-go liang-t'ah-li. Ing-we z gyin-sing-go nyü-nying, feh-zing si-ts zin, gyi peh-djōng kao-kao siao-nön doh Sing-shü; peh-djōng kōng Yiæ-su dao-li peh gyi t'ing; peh-djōng ts-tin T'in-vu-go 'ong-eng, we s-loh Gyi doh-ts Yiæ-su tao shü-kæn-zōng læ, hao tso cong-nying-go kyiу-cü, hao sô-c'ih Gyi sing-ming ky'i c'ü-joh cong-nying-go ze. Ah-nyiang yia peh-djōng wô-hyiang gyi siao-nön dao, Kyiu-cü Yiæ-su, fi-dæn we siu-liu do-nying, yia we siu-liu siao-nying, sô-diao gyi ze, peh gyi teh-djoh t'in-koh-go foh-ky'i. Gyi we ts-tin Mô-t'a XIX tsōng, 14 tsih, peh gyi k'en, ziu-z Yiæ-su Zi sô-kōng-go shih-wô, "Hao-peh keh-sing siao-nying tao Ngô u-sen læ, feh-k'o tsu-djü gyi, ing-we t'in-koh-go nying z keh-cong ka-go."

梅姐個阿嬢有三年前頭過了。其早已也庵來箇冷落個亮塔裏。因爲是虔心個女人，弗曾死之前，其不常教教小囡讀《聖書》；不常講耶穌道理撥其聽；不常指點天父個鴻恩，會賜落其獨子耶穌到世間上來，好做衆人個救主，好捨出其性命去取贖衆人個罪。阿嬢也不常話向其小囡道，救主耶穌，非但會收留大人，也會收留小

人，赦掉其罪，撥其得着天國個福氣。其會指點馬太 XIX 章，14 節，撥其看，就是耶穌自所講個說話，「好撥箇星小人到我烏碎來，弗可阻住其，因爲天國個人是箇種介個。」

Læ tsiao-go 'eo-pe, gying-tin ngen-zōng, yiu ih-pōng gyiang-dao, p'ô-p'ô-go siang-mao, tseo-læ-tseo-ky'i læ-tih jing-lo. Gyi ziah k'en-kyin yiu jün ts'in-sô, ngô-tsiao, ziu we kw'a-kw'a t'iao-lôh siao jün, ts'ang-long-ky'i, hao-ziang ky'i pōng-dzu, jih-we ky'i ts'iang-kyih.

來礁個後背，近點岸上，有一幫強盜，怕怕個相貌，走來走去來的巡邏。其若看見有船淺沙，研礁，就會快快跳落小船，撐攏去，好像去幫助，實爲去搶劫。

Keh-pæn wā-nying k'en-kyin Me-tsia-go ah-tia cün-læ ziu hwun-hyi-siang, lih-k'eh ts'eng-c'ih ih-go hyüong-ôh-go kyi-kao. Gyi hyiao-teh keh-zo liang-t'ah-li tsih-yiu ih-go siao nyiang-ts læ-kæn, ziah lah-djü gyi ah-tia, feh-hyü gyi kyü-ky'i, m-jiu nying hao tin teng-tsæn. Teng-tsæn feh tin-ts, jün ih-ding iao ngô-tsiao; keh-tsao tsong yiu ho-veh hao-peh gyi do-leh-ky'i. Gyi yia teh-cü tsao-t'in-nyiang yiu hao kyi-tsah tsæ-leh pao-pe ho-veh-go jün we s-long-læ. Keh-go kyi-meo ts'ang-hao-ts gyi ziu ding-kwe lah-djü Me-tsia-go ah-tia, feh-hyü gyi ky'i tin teng-tsæn.

箇班壞人看見梅姐個阿爹轉來就歡喜相，立刻忖出一個兇惡個計較。其曉得箇座亮塔裏只有一個小娘子來間，若攔住其阿爹，弗許其歸去，喚有人好點燈盞。燈盞弗點仔，船一定要研礁；箇遭總有貨物好撥其駛勒去。其也得知早天亮有好幾隻載勒寶貝貨物個船會駛攏來。箇個計謀撐好仔其就定規攔住梅姐個阿爹，弗許其去點燈盞。

Keh-cong ny ing dza ôh-go! feh-kwu ny ing-kô sing-ming c'ih-t'eh, tæn iao jün tso-diao, hao ts'iang bih-nying-go ho-veh, zi fah-leh do-dzæ! K'o-sih! K'o-sih! Sing-shü wô, "Nying-go sing z væn-veh ts-nen ting ky'i-p'in kæn-tsô-go, jü neng-keo liao-leh-tao." Keh-tsih shü jih-we z kông-djoh-go.

箇種人咋惡個！弗顧人家性命出脫，單要船做掉，好搶別人個貨物，自發了大財！可惜！可惜！《聖書》話，「人個心是萬物之內頂欺騙奸詐個，誰能夠料勒到。」箇節書實惠是講着個。

Me-tsia-go ah-tia tong-si ma-hao-ts, ky'ih ih-tsah læn, tsi-leh mun-deo keh-sing, cün-læ, i-pin læ-tih tseo-tseo, i-pin læ-tih s-siang. Gyi sing-li ts'eng keh-zông tin teng-tsæn k'eo-k'eo tsing-hao. Tseo-tao sô-di kw'a siang-gying, keh-sing gyiang-dao dzong gyi iu-tih-go di-fông ziu ts'ön-c'ih-ky'i, la gyi tao di-yiang-li, bo-hao gyi siu-kyiah, keh-tsao song gyi tao kah-pih-go liang-ding peh gyi le-tao. Gyi dziang-

yia bah-lih-lih gyiu gyiang-dao sih-fōng gyi; gyiang-dao tsih-we c'ü-siao gyi. Yiu liang-go ny ing z-z k'eh-k'eh kwun-siu gyi, yü-to coh-kwun peng-tao hæ-du-zōng ky'i jing-lo.

梅姐個阿爹東西買好仔，挈一隻籃，齒勒饅頭箇星，轉來，依邊來的走走，依邊來的思想。其心裏忖箇晌點燈盞扣扣正好。走到沙地快相近，箇星強盜從其幽的個地方就竄出去，拉其到地咩裏，縛好其手腳，箇遭送其到隔壁個涼亭撥其踈倒。其長夜白力力求強盜釋放其；強盜只會取笑其。有兩個人時時刻刻管守其，餘多只管奔到海塗上去巡邏。

Me-tsia-go ah-tia læ liang-ding-li læ-tih dziah-kyih, wô, Keh-tsao dza long-fah! ngô [1]c'ong-æ-go siao-nön zi kwu-ling-ting læ liang-t'ah-li læ-kæn; keh-sing teng-tsæn gyi feh neng-keo tin, yia m-yiu bih-nying læ-kæn hao tin-go; feh tin-ts k'ong-p'ô yiu hyü-to jün iao tso-diao, hyü-to ny ing-go sing-ming iao c'ih-t'eh; wa z dza-go kyih-sah ni!

梅姐個阿爹來涼亭裏來的着急，話，箇遭咋弄法！我寵愛個^[1]小囡自孤伶仃來亮塔裏來間；箇星燈盞其弗能夠點，也嚟有別人來間好點個；弗點仔恐怕有許多船要做掉，許多人個性命要出脫；還是咋個結煞呢！

[1] 原書此處錯印爲 c'ong-æ-go

Me-tsia dzong siao-go kæn-deo boh-ts tsiang-kæn, sing-li wô, “Ah-tia ziu we læ-gyi; keh-zōng z loh-tin-cong; gyi hyiao-teh dziao-shü ziu iao tsiang-ky’i.” Z-ming-cong k’ao-leh pah tin-cong Me-tsia dzing-gyiu ngæn-tsing ts’ing-ting tsiang-kæn, tsih-z wa m-neh k’en-kyin gyi ah-tia læ. Tao pah-tin cong keh sô-di ts’ô-ih-ngæn be dziao-shü meh-zōng-de; tsih-leh wa yiu-tin t’ah-tang-t’ah c’ih-tong-go, iao tseo kæn kyiah-bu wa k’o-yi tseo-go. Tsæ deng ih-hyih dziao-shü ‘o-jün tsiang ko-deo-de, kao-jü sô-di hao kyi-ts’ah.

梅姐從小個間頭伏仔張間，心裏話，「阿爹就回來其；箇晌是六點鐘；其曉得潮水就要漲起。」自鳴鐘敲了八點鐘梅姐仍舊眼睛清盯張間，只是還喫得看見其阿爹來。到八點鐘箇沙地差一眼被潮水沒上了；只勒還有點塔打塔出東個，要走揀腳步還可以走個。再庵一歇潮水和然漲過頭了，高如沙地好幾尺。

Keh-tsao Me-tsia yiu do sing-hyiang eo-leh, wô, “Ah-tia, yüong læ! Tseo-leh kw’al! Ng læ-kæn tso-soh? Ng feh-tsiao tao ‘ah-li ky’i? Ng-go siao-nön yiu [1]mông-kyi feh?” Dæn-z gyi eo-feh-ing; tsih-leh t’ing-meng dziao-shü tsiang-zōng, teng mang-mang fong-go sing-hyiang.

箇遭梅姐有大聲響謳勒，話，「阿爹，用來！走勒快！爾來間做啥？爾弗照到何裏去？爾個小囡有忘記^[1]弗？」但是其謳弗應；只勒聽聞潮水漲上，等猛猛風個聲響。

[1] 原書此處錯印爲 mong-kyi

Me-tsia hyiao-teh keh-yia t'in pih-ding tang do fong-pao; gyi ah-tia ziah feh læ tin teng-tsæn, k'ong-p'ô yiu hyü-to jün, we-leh teng-tsæn feh-tin-go, iao ts'in-sô, ngô-tsiao, be tso-diao. Gyi ts'eng-tao keh-sing z-ken tsih-we ü-ts-li zo-lôh k'oh-læ k'oh-ky'i, long-do pe-shông.

梅姐曉得箇夜天必定打大風暴；其阿爹若弗來點燈盞，恐怕有許多船，爲了燈盞弗點個，要淺沙，研礁，被做掉。其忖到箇星事幹只會椅子裏坐落哭來哭去，弄大悲傷。

Wa læ-tih k'oh-go z-'eo gyi kyi-teh tao ah-nyiang dzong-zin teng gyi peh-djông sô-kông-go shih-wô, “Kyüô-jü ah-tia yiu p'ong-djoh ngwe-hyin, kyih-næn, ng yüong kw'a-kw'a ky'i gyiu-gyiu Yiæ-su pöng-dzu, kyiu-c'ih.” Gyi ziu lih-k'eh bô-ky'i, peng-tsing vông-li, gyü-tæn-lôh gyiu-gyiu, wô, Dz-pe-go Cü, gyiu-gyiu Ng yüong ts-tin ngô, tao-leh ka-go kying-di, kæ dza-go tso-fah. Tsæ gyiu-gyiu Cü [1]pao-wu, to-hwô ngô-go ah-tia, s-teh gyi we m-ko m-næn en-en-tæn-tæn kyü-læ.

還來的哭個時候其記得到阿孃從前等其不常所講個說話，「假如阿爹有碰着危險，劫難，爾用快快去求求耶穌幫助，救出。」其就立刻爬起，奔進房裏，跪帶落求求，話，慈悲個主，求求爾用指

點我，到了介個境地，該咋個做法。再求求主保護^[1]，朵化我個阿爹，使得其會喚過喚難安安耽耽歸來。

[1] 原書此處錯印爲 pao-wn

Keh-tsao dziao-shü yiu kah-zōng sô-di deh-ma ts'ah sing; nyih-deo yiu pun-go z-zing lôh-sæn-de, yüih-liang yia yiu c'ih-zōng-de, tsih-leh be heh-yüing tsô-djü; t'in ziu moh-ts'eh-di-en, lin ih-lih sing tu m-neh k'en-kyin.

箇遭潮水有溢上沙地特買尺深；日頭有半個時辰落山了，月亮也有出上了，只勒被黑雲遮住；天就墨漆地暗，連一粒星都喚得看見。

Læ ngen-zōng keh-sing gyiang-dao sing-li læ-tih tang-sön, siang-vōng keh fong-pao c'ü jün tao sô-di, be ky'üoh-mah. Gyi-lah læ-tih ts'eng jün-li-go shü-siu, m-neh k'en-kyin liang-t'ah-li-go teng-tsæn, tsong we m-deo m-jü s-long-læ.

來岸上箇星強盜心裏來的打算，想望箇風暴吹船到沙地，被喫沒。其拉來的忖船裏個水手，喚得看見亮塔裏個燈盞，總會喚頭喚緒駛攏來。

Me-tsia-go sing-siang iao zi ky'i tin teng-tsæn; tsih-z teng-tsæn pa-leh kao-kao-go, gyi nyung a-a-go, feh neng-keo liao-leh-djoh. Gyi ziu teh ih-bu lu-t'æ, ky'ih-ky'ih k'eh-k'eh en-læ teng-tsæn-'ô, ih-keh

ih-keh hyih-zōng-ky‘i; tsih-z wa ky‘in-kao, teng-tsæn wa liao-feh-djoh.
Gyi tsæ tseo-lôh-læ tao vōng-li ky‘i do ih-tsiang siao coh-teng, lao-lao
loh-loh pô lu-t’æ fōng-læ coh-teng zōng, ziu hwun-hwun hyi-hyi bô-
zōng-ky‘i, lu-t’æ tsæ hyih-zōng, sing-li siang-vōng keh-tsao tsong hao
tin-leh-djoh. Dæn-z wa feh neng-keo; se-tsih kyiah-tsih-meh-di tin-
tæn-ky‘i, wa ts’ô ih-ngæn.

梅姐個心想要自去點燈盞；只是燈盞擺勒高高個，其人矮矮個，弗能夠撩勒着。其就掇一部路梯，乞乞克克安來燈盞下，一格一格吸上去；只是還欠高，燈盞還撩弗着。其再走落來到房裏去馱一張小竹凳，勞勞碌碌把路梯放來竹凳上，就歡歡喜喜爬上去，路梯再吸上，心裏想望箇遭總好點勒着。但是還弗能夠；雖即腳節末蹄蹠帶起，還差一眼。

Keh-tsao gyi sing li læ-tih ts’eng, ziah yiu ih-keng [1]bōng hao pô
zi-læ-ho bo-læ gyi deo-li ka ziu ih-ding hao tin-leh-djoh. Ih-ts’eng-tao
gyi tsæ tseo-lôh-læ ky‘i zing ih-keng [1]bōng-den. Dön-dön ky‘ün-
ky‘ün, kôh-kôh lôh-lôh, zing-leh k’o-lin, ih-ngæn zing-feh-djoh.

箇遭其心裏來的忖，若有一根棒^[1]好把自來火縛來其頭裏介就一定好點勒着。一忖到其再走落來去尋一根棒^[1]頭。團團圈圈，角角落落，尋勒可憐，一眼尋弗着。

[1] 原書此處錯印爲 bong

Fong-pao yi-kying tso-leh p'ô-p'ô-de. Jün-li-go lao-da, m-neh
k'en-kyin liang-t'ah-go liang, feh hyiao-teh gyi læ 'ah-li; feh hyiao-teh
gyi jün z s-tao soh-go di-fông; jih-dzæ z long-leh m-shih-fah.

風暴已經做勒怕怕了。船裏個老大，喺得看見亮塔個亮，弗曉得其來何裏；弗曉得其船是駛到啥個地方；實在是弄勒喺設法。

Keh-go z-'eo Me-tsia-go ah-tia læ liang-ding-li tso gyi-tao, wô,
“Gyiu-gyiu T'in-vu læ keh-zo en-lih-boh-long kwu-ts'ing lang-lôh-go
liang-t'ah-li æ-lin, pao-wu ngô c'ong-æ-go [1]siao-nön.”

箇個時候梅姐個阿爹來涼亭裏做祈禱，話，「求求天父來箇座暗力薄朧孤清冷落個亮塔裏哀憐，保護我寵愛個小囡^[1]。」

[1] 原書此處錯印爲 siao-son

Me-tsia-go sing 'o-jün næn-ko ziu ts'eng-tao keh-peng do-do-go
Sing-shü, 'oh-tsia ky'i do-læ din lu-t'æ wa keo kao-do, wa k'o-yi tin
teng-tsæn; dæn-z Jing-ming-go Sing-shü dza ken kyiah-li dah-djoh ni?
Tsæ-wô ngô ts'ing-æ-go ah-nyiang wa læ-tong z dza tseng-kwe kying-
djong keh-peng shü ni? Wa-yiu gyi tsæ ts'eng, do keh-peng Sing-shü
ky'i kyi nying-go sing-ming, Jing-ming tsæ-ve feh hwun-hyi. Ah-
nyiang ziah læ-tong yia tsong we peh ngô yüong. Ts'eng-ko yi ts'eng
gyi ziu k'ô-ding cü-i, lih-k'eh ky'i do keh-peng do-do Sing-shü, din-læ
lu-t'æ-ts-'ô, tsæ hyih-zông-ky'i s-s-k'en. Keh-tsao z k'eo-k'eo tsing-

hao, ziu teng-tsæn ih-kwun ih-kwun gyi tin-leh shih-kwah-liang, s-teh
dön-ky'ün-go hæ-li tu ming-ming tsiao-djoh.

梅姐個心和然難過就忖到箇本大大個《聖書》，或者去馱來墊路梯還夠高大，還可以點燈盞；但是神明個《聖書》咋敢腳裏踏着呢？再話我親愛個阿孃還來東時咋尊貴敬重箇本書呢？還有其再忖，馱箇本《聖書》去救人個性命，神明再贍弗歡喜。阿孃若來東也總會撥我用。忖過又忖其就柯定主意，立刻去馱箇本大大《聖書》，墊來路梯之下，再吸上去試試看。箇遭是扣扣正好，就燈盞一管一管其點勒雪刮亮，使得團圈個海裏都明明照着。

Ah-tia læ liang-ding-li, k'en-kyin liang-t'ah-li yiu liang-kwōng
ing-c'ih-læ, mô-zōng ken-zia Jing-ming-go eng-we we [1]pong-dzu gyi-
go siao-nön læ keh-go ngwe-hyin-go z-'eo hao tin-dziah teng-tsæn;
tsih-z feh hyiao-teh dza ih-tsong tso-fah-go.

阿爹來涼亭裏，看見亮塔裏有亮光映出來，馬上感謝神明個恩惠會幫助^[1]其個小囡來箇個危險個時候好點着燈盞；只是弗曉得咋一種做法個。

[1] 原書此處錯印爲 pong-dzu

Keh-sing jün-li-go ny ing k'en-kyin keh-go liang-kwōng yia feh-
tsiao dza hwun-hyi. Gyi-lah jün ts'ô-ih-ngæn s-long ngwe-hyin-go di-

fōng, dæn-z wa læ-leh-gyi hao bi-ko tsiao teng sô, pao-djün sing-ming,
min-ko tsæ-wæn, dzong bih-da lu en-en jün-jün ka s-c'ih-ky'i.

箇星船裏個人看見箇個亮光也弗照咋歡喜。其拉船差一眼駛攏危險個地方，但是還來勒及好避過礁等沙，保全性命，免過災患，從別埭路安安然然介駛出去。

Keh-sing gyiang-dao tu fæn-cün ô-wông tsi-tsao, ing-we gyi-go
kyi-meo yüong-feh-djoh-go, jün-li-go ho-veh do-feh-læ-go. T'in kw'a
liang-de gyi-lah pô ah-tia fōng-tseo-de.

箇星強盜都反轉慳惶嚕糟，因爲其個計謀用弗着個，船裏個貨物馱弗來個。天快亮了其拉把阿爹放走了。

Dziao-shü t'e-loh-de, keh-da sô-nyi lu c'ih-tong-de, ah-tia ziu
kw'a-kw'a peng-tao liang-t'ah-li. Me-tsia dziang-si teng ah-tia kông
Jing-ming z dza-go pông-dzu gyi læ keh ngwe-hyin-go z-'eo hao tin-
dziah teng-tsæn.

潮水退落了，箇埭沙泥路出東了，阿爹就快快奔到亮塔裏。梅姐詳細等阿爹講神明是咋個幫助其來箇危險個時候好點着燈盞。

Keh-cü siao nyiang-ts tæn-ts we ka do, Jing-ming-go Sing-shü we
ka tseng-kying, ah-nyiang-go kao-hyüing we ka kyi-teh, nying-kô-go
hao-tæ we ka kwu-djoh, tsing-tsing z næn-teh, cong siao nyiang-ts tu
kæ k'en gyi-go yiang.

箇株小娘子膽子會介大，神明個《聖書》會介尊敬，阿孃個教訓會介記得，人家個好歹會介顧着，真正是難得，衆小娘子都該看其個樣。

Da-bih-go s-p'in di ih-pah jih-kyiu siu, di ih-pah-ng tsih, wô,
“Jing-ming-go shih-wô hao-ziang teng-tsæn we tsiao-djoh ngô-go
kyiah-bu, hao-ziang liang-kwông we ying-dao ngô-go lu-kying.” Dæn-
nyün Gyi-go shih-wô we ih-sang ih-si tsiao-djoh ying-dao ah-lah con-
nying s-teh ah-lah tu neng-keo tseo t'in-koh weh-ming-go lu, teh-djoh
m-gyüong-dzing-go foh-ky'i, tsing-ziang keh liang-t'ah-go teng-tsæn z
tsiao-djoh, ying-dao keh-sing jün-zōng-go nyding, s-teh gyi neng-keo
to-bi tsiao teng sô, teh-djoh sing-ming teng t'a-bing.

大關個〈詩篇〉第一百十九首，第一百五節，話，「神明個說話好像燈盞會照着我個腳步，好像亮光會引導我個路徑。」但願其個說話會一生一世照着引導阿拉衆人使得阿拉都能夠走天國活命個路，得着嚙窮盡個福氣，正像箇亮塔個燈盞是照着，引導箇星船上個人，使得其能夠躲避礁等沙，得着性命等太平。

Næn-kæn, kwæn-meng-go shih-wô, ngô iao meng ng-lah doh
keh-peng shü-go siao-nying, Jing-ming-go shih-wô yiu tsiao-djoh ng
ma? Gyi-go liang-kwông z læ-tih ying-dao ng ma? Ng z hyiao-teh zi-go
ze-ky'in teng Yiæ-su-go kyiу-eng ma? Yiæ-su-go kyiу-dao, ziang teng-

tsæn-go kwōng, yiu ming-liang ng-go ling-weng, s-teh ng neng-keo
ken-c'ih Mo-kwe-go si-lu, hao bi-ko gyi, tseo Kyiu-cü-go weh-lu feh?
Jü-ko z-ka, ng-go liang-kwōng yia kæ tsiao-djoh ming-liang bih-nying,
hao-ziang Kyiu-cü Yiæ-su Zi læ Mô-t'a di-ng tsōng, di jih-s tsih sô wô,
Ng-lah z shü-kæn-zōng-go liang-kwōng: ih-zo dzing-ts kyin-læ sæn-
teng tsæ-ve k'en-feh-kyin. Nying-kô tin-ts lah-coh feh en-læ tao-dong
'ô, z pa-læ coh-dæ-zōng, gyi ziu we s kwōng peh cong oh-li-go ny ing.
Ng-go liang-kwōng yia kæ tsiao-læ cong-nying-go min-zin, s-teh gyi-
lah k'en-kyin ng-go hao 'ang-we we tseng-kying ng-lah T'in-zōng-go
Ah-tia.

難間，關門個說話，我要問爾拉讀箇本書個小人，神明個說話
有照着爾嗎？其個亮光是來的引導爾嗎？爾是曉得自個罪愆等耶穌
個救恩嗎？耶穌個救道，像燈盞個光，有明亮爾個靈魂，使得爾能
夠趕出魔鬼個死路，好避過其，走救主個活路弗？如果是介，爾個
亮光也該照着明亮別人，好像救主耶穌自來馬太第五章，第十四節
所話，「爾拉是世間上個亮光。一座城子建來山頂再舖看弗見。人
家點仔蠟燭弗安來倒桶下，是擺來燭臺上，其就會賜光撥衆屋裏個
人。爾個亮光也該照來衆人個面前，使得其拉看見爾個好行爲會尊
敬爾拉天上個阿爹。」

KWU-Æ-TS P'ONG-DJOH BENG-YIU. 孤

哀子碰着朋友

KYI-NYIN zin-deo, læ Hwô-gyi-koh, yiu ih-go 'eo-sang dæ ih-go lao-nyüing. Gyi-lah liang fu-ts'i, hao-nyih tsiu bæn-ko-ts, ing-we yiu-tin dong-din tsiang-tong, zi ts'eng-ts'eng, ah-lah we ka jing-kying, tao yiu foh-ky'i.

幾年前頭，來花旗國，有一個後生抬一個老嫗。其拉兩夫妻，好日酒辦過仔，因爲有點銅鈎仗東，自忖忖，阿拉會介順境，倒有福氣。

Keh-go z-'eo gyi-lah z deng-læ ih-zo dzing-ts li-hyiang. Tsih-yiu zing-li-go z-ken feh ziang-i, gyi-lah 'eo-deo pun-tao hyiang-'ô ky'i deng. Læ keh-deo, ih-go lang-zing-go di-fông, gyi-lah z ma ih-kw'e di: keh-kw'e di z sing k'æ-k'eng-go.

箇個時候其拉是庵來一座城子裏向。只有城裏個事幹弗像意，其拉後頭搬到鄉下去庵。來箇頭，一個冷靜個地方，其拉是買一塊地。箇塊地是新開墾個。

Tsiu ngæn-zin k'en-læ, da-be nyng tsong wô keh-liang fu-ts'i yiu foh-ky'i-go. Tsæ-kô keh-liang-go nyng z ting 'o-moh, ting kông-deh-

læ; yia tu tso Yiæ-su-go tsing meng-du, nyih-yia gyiu-k'eng, ken-zia
keh-we s-peh gyi ih-ts'ih hao-c'ü-go T'in-vu.

周眼前看來，大備人總話箇兩夫妻有福氣個。再加箇兩個人是頂和睦，頂講了來，也都做耶穌個真門徒，日夜求懇，感謝箇位賜撥其一切好處個天父。

Sæn-nyin kong-fu gyi-lah z-ka zi-jiu-zi-dzæ, en-en jün-jün ko-nyih-ts; feh-siang-tao keh-go z 'eo dziang-fu we sang-bing si-de, teng gyi ts'ing-æ-go ts'i-ts ts'eh-leh-te-de. Gyi z yi-lôh keh-kwu-sông-go lao-nyüing teng liang-go siao-siao shông-sang-go u-ŵæn.

三年工夫其拉是介自由自在，安安然然過日子。弗想到箇個時候丈夫會生病死了，等其親愛個妻子拆了對了。其是遺落箇孤孀個老嫗等兩個小小雙生個烏娃。

Keh-go lao-nyüing z tsing kw'u-go: di-fông yi lang-lôh; shü-fong yi 'ah-tsah; yia m-jiu kyiao-s [1]læ-ŵông; gyin-sang-go beng-jiu yia ky'üih-li-go; ts'ih-t'iah-go ts'ing-kyün yia deng-læ yün-yün-go; jih-dzæ z kwu-ling-ting, pe-ts'ih-leh-kying-go. Gyi [2]z-djông læ-tih k'oh-ky'i-læ, wô, “Keh-tsao wa z dza-go kyih-sah ni?”

箇個老嫗是真苦個。地方又冷落，世風又狹窄，也嘸有教師來往^[1]，虔生個朋友也缺裏個，切貼個親眷也庵來遠遠個，實在是孤

伶仃，悲感勒緊個。其時常^[2]來的哭起來，話：「箇遭還是咋個結煞呢？」

[1] 原書此處錯印爲 læ-ƿong

[2] 原書此處錯印爲 z-djong

Ky'ü-leh gyi yiu Sing-shü læ-tong, z-djōng k'en-k'en, Sing-Ling yi
k'æ-dao gyi-go sing, wa yiu-tin teh-djoh en-ƿe. Se-tsih dzing-gyiu z-ka
læ-tih pe-shōng dziang-fu, gyi cong-ü siang-vōng Jing-ming we læ
pao-yiu gyi-zi teng gyi liang-go siao-ƿæn.

虧勒其有《聖書》來東，時常看看，聖靈又開導其個心，還有點得着安慰。雖即仍舊時介來的悲傷丈夫，其終於想望神明會來保佑其自等其兩個小娃。

Me vong en-sih-nyih gyi sing-li z yüih-fah næn-ko, ko-feh-ko-ky'i, ing-we læ keh-go di-fōng m-neh teh-djoh en-sih-go hao-c'ü; li-pa-dōng teng djün foh-ing-go nyung tu m-neh-go.

每逢安息日其心裏是越發難過，過弗過去，因爲來箇個地方嚙得得着安息個好處，禮拜堂等傳福音個人都嚙得個。

We-leh ka keh gyin-sing-go ah-nyiang z 'o-jün næn-ko, feh sô-teh
Gyi liang-go ng-ts m-yiu sin-sang læ kao-kao gyi, peh gyi neng-keo
doh-doh Sing-shü, ming-bah dao-li keh-sing.

爲了介箇虔心個阿嬪是和然難過，弗捨得其兩個兒子嘸有先生來教教其，撥其能夠讀讀《聖書》，明白道理箇星。

Keh liang-go ng-ts, nyin-kyi wa tsih-leh loh-shü, gyi hao-hao-go ah-nyiang sang ziah-bing-de. K'æ-kô næn-ko z-tsin, gyi-zi teh-cü tsong z iao si, sô-yi we-leh siao-nying we z-djöng læ-tih gyiu-gyiu Jing-ming. 'Eo-deo gyi-go bing dzin-dzin hyüong-ky'i-læ, tao kyih-sah teng gyi liang-go ng-ts hyüong-hyüong cü, ziu ky'ü-shü-de.

箇兩個兒子，年紀還只勒六歲，其好好個阿嬪生弱病了。開家難過時節，其自得知總是要死，所以爲了小人會時常來的求求神明。後頭其個病漸漸兇起來，到結煞等其兩個兒子嗅嗅嘴，就去世了。

Siao-nying moh-djoh gyi ah-nyiang-go siu, teh-cü gyi lang-lang de, hyiao-teh gyi z si-de, ziu long-do k'oh-ky'i-læ-de.

小人摸着其阿嬪個手，得知其冷冷了，曉得其是死了，就弄大哭起來了。

Ah-nyiang feh-zing si-ts teng ling-sô-kô wô, “Ngô z kw'a iao si; tsih-z li-k'æ keh liang-go siao-ŭæn tsing-tsing feh sô-teh. Ngô ky'i-go, jü we læ kwu-djoh gyi? Ngô tsih-hao t'oh-fu Jing-ming-go siu-li, siang-vông Gyi tsong we læ pao-wu gyi.”

阿嬤弗曾死仔等鄰舍家話：「我是快要死，只是離開箇兩個小娃真正弗捨得。我去個，誰會來顧着其？我只好託付神明個手裏，想望其總會來保護其。」

Gyi ko-ts 'eo yiu ih-veng ling-sô-kô læ siu-liu keh liang-go siao-nying: keh-go [1]ling-sô-kô yia z kwu-sông lao-nyüing; kô-li yia z gyüong-kw'u-go.

其過之後有一份鄰舍家來收留箇兩個小人。箇個鄰舍家^[1]也是孤孀老嬤，家裏也是窮苦個。

[1] 原書此處錯印爲 ling-kô-kô

Feh-zông ih-nyin kong-fu ih-go siao-nying si-de, ziu tsông-læ gyi ah-nyiang-go bông-pin, tso u-sen dô-kô kw'eng-kæn.

弗上一年工夫一個小人死了，就葬來其阿嬤個旁邊，做烏碎大家睱間。

K'eo-k'eo keh-go z-'eo yiu ih-go gyin-sing-go s-meo, sing-su sing Li go, tao keh-t'ah hyiang-ts'eng-li læ deng. Gyi yia z m-tia m-nyiang-go nyding; tsih-z yiu ih-ngæn dong-din-go. Gyi-go sing-siang z læ tso-tso hao-z, tsiu-tsi gyüong-kw'u-go, kao-kao siao-nying.

扣扣箇個時候有一個虔心個師母，姓數姓李個，到箇墳鄉村裏來庵。其也是喫爹喫嬤個人，只是有一眼銅鉢個。其個心想是來做

做好事，周濟窮苦個，教教小人。

Gyi teh-cü keh hyiang-ts'eng-li-go ny ing z ting kw'u-li-go, lôh-boh mæn-fah sæn-ts'in; yia fi-dæn gyi kyi-sing z ky'üih kyi-sing ing-yüong-go tong-si, gyi ling-weng yia z ky'üih keh keng-kô ing-yüong-go Jing-ming-go dao-li; gyi ziu sing-li læ-teh ts'eng-ts'eng dza-go k'o-yi pöng-dzu gyi.

其得知箇鄉村裏個人是頂苦裏個，落泊慢法三千，也非但其肌身是缺肌身應用個東西，其靈魂也是缺箇更加應用個神明個道理，其就心裏來得忖忖咋個可以幫助其。

Pin ts'eng pin tseo-go z-'eo gyi k'en-kyin ih-go siao-nying læ lu pin-yin lih-kæn, siang-mao sang-leh tsing hao, jih-dzæ pi-cong peh-dong-go; tsih-yiu i-sæn-læn-li, m-neh c'ün-go.

邊忖邊走個時候其看見一個小人來路邊沿立間，相貌生勒真好，實在比衆不同個，只有衣衫襤襠，嚦得穿個。

Li s-meo lih-lôh, meng gyi wô, “Siao-di, ng kyiao-leh soh-ko ming-z ni?” Gyi wô, “Ngô ming-z kyiao-leh Yüô-koh.”

李師母立落，問其話：「小弟，爾叫勒啥個名字呢？」其話：
「我名字叫勒雅各。」

Li s-meo yi meng gyi, wô, “Ng z deng ‘ah-li ni?’” Gyi ziu siu tin-tin, wô, “Nô! læ keh-deo jü-vong bông-pin ih-kæn siao oh-li, ngô z keh-t’ah-li deng-kæn. Wa-yiu ih-go Bô s-meo teng ngô dô-kô deng. Gyi z ih-go kwu-sông lao-nyüing, yiu æ-lin kwu-djoh ngô, feh-jün ngô tsing-tsing iao ngo-sah.”

李師母又問其，話：「爾是庵何裏呢？」其就手點點，話：「喏！來箇頭樹縫旁邊一間小屋裏，我是箇墻裏庵間。還有一個琶師母等我大家庵。其是一個孤孀老嫗，有哀憐顧着我，弗然我真正要餓煞。」

Li s-meo yi wô, “Keh-we Bô s-meo z jü? z ng-go [1]ah-nyiang feh?” Gyi wô, “Feh-z. Ngô [2]gyiu-nyin yiu ih-go ting-hao-go [1]ah-nyiang, feh-tsiao dza dzih-din ngô teng ngô-go ah-di; yi we tso-tso i-zöng peh ah-lah c’ün; yi we long-long væn peh ah-lah ky’üoh; yi we kao-kao ah-lah doh-shü, kông-kông Yiæ-su dao-li peh ah-lah t’ing, gyiu-gyiu Jing-ming pao-wu kwu-djoh ah-lah.”

李師母又話：「箇位琶師母是誰？是爾個阿嫗^[1]弗？」其話：「弗是。我舊年^[2]有一個頂好個阿嫗^[1]，弗照昨值鈿我等我個阿弟，又會做做衣裳撥阿拉穿，又會弄弄飯撥阿拉喫，又會教教阿拉讀書，講講耶穌道理撥阿拉聽，求求神明保護顧着阿拉。」

[1] 原書此處錯印爲 ah-myiang

[2] 原書此處錯印爲 gyiu-myin

Li s-meo yi wô, “Yin-dzæ ng-go ah-nyiang læ ‘ah-li?’” Gyi liu ngæn-li, wô, “Ah-nyiang z yi-kying si-de. Gyi z tsông-læ keh-deo ih-go veng-li.”

李師母又話：「現在爾個阿孃來何裏？」其流眼淚，話：「阿孃是已經死了。其是葬來箇頭一個墳裏。」

Li s-meo yi wô, “[1] Ah-li ih-yüih veng z ng-go ah-nyiang tsông-kæn?” Gyi wô, “Z keh-yüih do-do-go; læ keh hwô-yün li-hyiang ôh-koh-loh-den-go. Ngô hao-hao-go ah-nyiang z tsông-læ keh-cü jü ‘ô-go; ngô siao-siao-go ah-di yia z tso u-sen kw'eng-kæn. En-tsông-go z-'eo di-nyiang z gyüih-leh sing-sing-go; ngô ah-nyiang-go veng pi ah-di-go veng wa gyüih-leh sing-tin. Ngô ih-sang ih-si feh neng-keo tsæ k'en-kyin gyi. K'o-sih! K'o-sih!” Gyi yi teng s-meo wô, “Ng hao teng ngô ky'i k'en veng-mo feh?” S-meo wô, Keh-zông ngô feh-ky'i k'en; 'ô-tsao ky'i z-de. Ngô næn-kæn iao teng ng kông ih-fæn.”

李師母又話：「何裏^[1]一穴墳是爾個阿孃葬間？」其話：「是箇穴大大個，來箇花園裏向惡角落頭個。我好好個阿孃是葬來箇株樹下個，我小小個阿弟也是做烏碎睺間。安葬個時候地垟是掘勒深深個，我阿孃個墳比阿弟個墳還掘勒深點。我一生一世弗能夠再看

見其。可惜！可惜！」其又等師母話：「爾好等我去看墳墓弗？」
師母話：「箇晌我弗去看，下遭去是了。我難間要等爾講一番。」

[1] 原書此處錯印爲 Ah-li

Siao-nying t'ing-meng s-meo ka wô, ziu sing-kwô k'æ-k'æ-læ-de;
tsih-z gyi yüih-kông, s-meo yüih k'en-c'ih gyi ah-nyiang-go hao-hao
kao-hyüing ts'ô-feh-to mōng-kyi-de. S-meo ding-kwe læ keh hyiang-
ts'eng-li iao kæ ih-kwun shü-vông, s-teh keh-sing siao-nying hao læ
doh-doh sing-shü, t'ing-t'ing dao-li; ziu teng gyi bih-ih-bih tseo-k'æ-
de.

小人聽聞師母介話，就心掛開來了，只是其越講，師母越看出其阿嬢個好好教訓差弗多忘記了。師母定規來箇鄉村裏要蓋一管書房，使得箇星小人好來讀讀聖書，聽聽道理，就等其別一別走開了。

'Eo-deo s-meo tseo-tao keh-hyiang-ts'eng-li me-veng nyig-kô-go
oh-li ky'i t'ong-cü gyi-go sing-siang, ts'ing-ts'ing cong siao-nying læ
doh-doh shü.

後頭師母走到箇鄉村裏每份人家個屋裏去通知其個心想，請請衆小人來讀讀書。

K'o-sih! da-kæ nyig tsih-we c'ü-siao gyi. Yiu-teh wô, "Keh dza-
go ka-shih? Keh sing-sin veng-fah ah-lah tao m-neh k'en-kyin-ko, yia

m-neh t'ing-meng-ko; keh tsing-tsing z hyi-gyi.”

可惜！大概人只會取笑其。有得話：「箇咋個解說？箇新鮮文法阿拉到嚟得看見過，也嚟得聽聞過，箇真正是稀奇。」

Keh-sing lao-dzing-go nyü-nying z pi da-kæ nying keng-kô k'eh-ts'eng keh-go z-ken: gyi-lah tu z-ka feng-feng peh-ih læ-tih nyi-leng gyi.

箇星老成個女人是比大概人更加刻忖箇個事幹。其拉都是介紛紛不一來的議論其。

Shü-vông zo-ky'i-læ deo sän-s li-pa tsih-yiu ih-go 'oh-sang-ts læ doh; ziu-z siao Yüô-koh. Se-tsih z-ka, Li s-meo ih-ngæn feh yiæ-dæ, ih-ngæn feh-k'eng hyih. Gyi hyiao-teh Jing-ming tsong we læ pÔng-ts'eng gyi, s-teh shü-vông we hying-ky'i-læ; keh-lah nyih-nyih-sing-sing z-djÔng læ kao-hyüing keh ih-go siao-nying.

書房坐起來頭三四禮拜只有一個學生子來讀，就是小雅各。雖即是介，李師母一眼弗懈怠，一眼弗肯歇。其曉得神明總會來幫襯其，使得書房會興起來，箇拉熱熱心心時常來教訓箇一個小人。

Tsæ ko-leh kyi-go li-pa nying-kô k'eh-ts'eng-go sing dzin-dzin t'e-de, tao shü-vông-li læ doh-shü-go siao-nying do-nyiang to-ky'i-læ-de, teng-tao shü-vông-li-go zo-deo tu zo-mun-de.

再過了幾個禮拜人家刻忖個心漸漸退了，到書房裏來讀書個小人大樣多起來了，等到書房裏個座頭都坐滿了。

Shü-vông yi-kying zo-leh liang-nyin, Yüô-koh-go nyin-kyi yiu kyiu-shü-de. Li s-meo k'en-kyin gyi min-seh bah-liao-liao-go; kyi-sing yia seo-seo-go; yi coh-kwun t'ing-meng gyi læ-tih wô, "z m-ky'i-lih," sing-li ziu peh jing-siang, næn-ko-ky'i-læ-de.

書房已經坐了兩年，雅各個年紀有九歲了。李師母看見其面色白饑饑個，肌身也瘦瘦個，又只管聽聞其來的話「是嘸氣力」，心裏就不忍相，難過起來了。

Tsæ deng-leh kyi-nyih Yüô-koh-go kyiah ve tseo; gyi feh neng-keo tao shü-vông-li ky'i. Li s-meo ziu tseo-tao gyi-go oh-li læ mông gyi; læ keh-deo dzing-gyiu kao-hyüing gyi, yia ling-leh gyi tao lu-zông mæn-mæn ky'i tseo-tseo.

再庵勒幾日雅各個腳蹣走，其弗能夠到書房裏去。李師母就走到其個屋裏來望其，來箇頭仍舊教訓其，也領勒其到路上慢慢去走走。

Yiu ih-nyih Yüô-koh ts'ing Li s-meo dô-kô tao gyi ah-nyiang-go veng-deo ky'i k'en-k'en yiu ts'ao læ veng-li c'ih-kæn. Gyi siao-go veng-li yiu hwô k'æ-kæn; keh-go hwô z Yüô-koh zi sô cong-tih-go.

有一日雅各請李師母大家到其阿嬤個墳頭去看看有草來墳裏出間。其小個墳裏有花開間，箇個花是雅各自所種的個。

Keh-go z-'eo t'in-kô nyih-nyih-go, Li s-meo teng Yüô-koh ky'i zing fong-liang-tin-go di-fông, ziu læ veng-go bông-pin tu dô-kô zo-zo: siao-nying ih-k'eo feh-k'æ, ts'ia-kwu zi sing-li en-dong-dong læ-tih ts'eng.

箇個時候天家熱熱個，李師母等雅各去尋風涼點個地方，就來墳個旁邊都大家坐坐。小人一口弗開，且顧自心裏暗洞洞來的忖。

Li s-meo yia læ sing-li læ-tih ts'eng-ts'eng. Gyi ts'eng-tao keh-go siao-nying tsong yiu gyi ah-nyiang-go ziah-bing sang-tih; m-yiu to-siao kong-fu hao deng, ziu iao ky'ü-shü-de.

李師母也來心裏來的忖忖。其忖到箇個小人總有其阿嬤個弱病生的，喰有多少工夫好庵，就要去世了。

Siao-nying-go sing-siang tsing-hao siang-te-go, gyi tsih-we ngæn-tsing ts'ing-ting k'en-leh Li s-meo, wô, Ngô z feh neng-keo tsæ t'ing s-meo-go hao-hao kao-hyüing; ngô z feh neng-keo dziang-kyiu læ shü-kæn-zông læ-tong; m to-siao nyih-ts k'ong-p'ô ngô iao si.

小人個心想正好相對個，其只會眼睛清盯看勒李師母，話：「我是弗能夠再聽師母個好好教訓，我是弗能夠長久來世間上來東，喰多少日子恐怕我要死。」

Keh liang-go ny ing k'eo-ngæ zo-leh hyü-to kong-fu; hweh-r-jün
Yüô-koh bô-ky'i-sing, ky'i ao ih-kwang jü-go ô-ts, siao-tao siah-siah-
hao, ziu tao gyi ah-di-go veng-mo ky'i liang-liang-siang.

箇兩個人口呆坐了許多工夫，忽然雅各爬起身，去拗一梗樹
個桺枝，小刀削削好，就到其阿弟個墳墓去量量相。

Keh-tsao gyi teng Li s-meo wô, “S-meo ts'ia k'en keh veng-mo-go
dziang-tön teng ngô iao yüong-go veng-mo pi-læ z [1]tön-tin. Ngô feh-
zing t'ing ng-go kao-hyüing z m-deo-jü ko nyih-ts; ih-ngæn feh ts'eng-
tao si-go z-ken; ih-ngæn feh siang-vông Jing-ming we læ kyiú ngô; yia
ih-ngæn feh hyiao-teh Yiæ-su joh-ze-go dao-li. Ngô næn-kæn yiu ih-
go i-s iao meng ng, ts'ing ng wô-hyiang ngô dao.”

箇遭其等李師母話：「師母且看箇墳墓個長短等我要用個墳墓
比來是短點^[1]。我弗曾聽爾個教訓是嘸頭緒過日子，一眼弗忖到死
個事幹，一眼弗想望神明會來救我，也一眼弗曉得耶穌贖罪個道
理。我難間有一個意思要問爾，請爾話向我道。」

[1] 原書此處錯印爲 tôn-tin

Li s-meo teng gyi wô, “Soh-go i-s iao meng ngô ni? Ng yüong wô-
c'ih-læ peh ngô t'ing.”

李師母等其話：「啥個意思要問我呢？爾用話出來撥我聽。」

Yüô-koh ziu teng Li s-meo wô, “Ng ts'eng-ts'eng ngô keh-go bing we hao ve?” S-meo wô, “Ngô z-jün siang-vông ng-go bing we hao-gyi: dæn-z ng soh-go i-s meng ngô ni?”

雅各就等李師母話：「爾忖忖我箇個病會好纏？」師母話：
「我自然想望爾個病會好其，但是爾啥個意思問我呢？」

Yüô-koh wô, “Ngô-zi hyiao-teh ngô-go bing ih-ding ve hao; ngô hyiao-teh tsæ z ih-hyih ngô pih-ding teng ah-nyiang, ah-di, tso u-sen ky'i kw'eng-kæn. Ah-nyiang teng ah-di yia z-jün we hwun-hyi ngô tao gyi-lah-go di-fông ky'i.”

雅各話：「我自曉得我個病一定纏好，我曉得再是一歇我必定等阿孃、阿弟，做烏碎去睱間。阿孃等阿弟也自然會歡喜我到其拉個地方去。」

Li s-meo t'ing-meng keh-fæn shih-wô ziu c'ih ngæn-li. Yüô-koh k'en-kyin gyi c'ih ngæn-li teng gyi wô, “Feh-k'o k'oh, hao-vong pe-shông; ngô z feh-p'ô si. Ngô si-'eo ziu we hyiang-foh. Keh-z ng-zi coh-kwun teng ngô wô; ngô yia læ Sing-shü doh-ko-de.” Ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh z deh-we tao shü-kæn-zông læ kyiuz ze-nying: ngô z ih-go ze-nying; Yiæ-su tsong we kyiuz ngô, s-teh ngô hao hyiang-foh; sô-yi ngô ih-ngæn feh-p'ô si. Ngô z ting æ-kying keh-we ting dz-pe-go Kyiu-cü; m-kyi-z ngô we ky'i k'en-kyin Gyi. Læ Gyi-go u-sen ngô yia we tsæ

p'ong-djoh [1]ah-nyiang teng ah-di. Tsiang-læ s-meo tao keh go di-fông ngô yia we teng ng tsæ siang-we. Næn-kæn ngô yiu ih-yiang z-ken iao t'oh-t'oh ng. Ngô si-ts 'eo ng yüong wô-hyiang bih-go 'oh-sang-ts dao, peh gyi-lah hyiao-teh gyi tu yia pih-ding si; 'oh-tsia ziang ngô nyin-kyi ky'ing, 'oh-tsia [2]nyin-kyi dziang-ming, z m-su-go: dæn-z dzi-tsao gyi-lah tu pih-ding iao si. Sô-yi tu pih-iao z-djông yü-sin behao; yü-sin siang-sing Kyiu-cü Yiæ-su, tso Gyi-go tsing meng-du."

李師母聽聞箇番說話就出眼淚。雅各看見其出眼淚等其話：「弗可哭，好留悲傷，我是弗怕死。我死後就會享福。箇是爾自只管等我話，我也來《聖書》讀過了。」阿拉主耶穌基督是特爲到世間上來救罪人。我是一個罪人，耶穌總會救我，使得我好享福，所以我一眼弗怕死。我是頂愛敬箇位頂慈悲個救主，嚙幾時我會去看見其。來其個烏碎我也會再碰着阿孃^[1]等阿弟。將來師母到箇個地方我也會等爾再相會。難間我有一樣事幹要託託爾。我死之後爾用話向別個學生子道，撥其拉曉得其都也必定死，或者像我年紀^[2]輕，或者年紀長命，是嚙數個。但是遲早其拉都必定要死。所以都必要時常預先備好，預先相信救主耶穌，做其個真門徒。」

[1] 原書此處錯印爲 ah-nying

[2] 原書此處錯印爲 myin-kyi

Tsæ deng-zōng kyi-nyih Yüô-koh-go bing hyüong-ky'i-læ-de. Li s-meo nyih-nyih tao gyi-go oh-li ky'i mông-mông gyi, kóng Sing-shü-go shih-wô en-ƿe gyi sing.

再庵上幾日雅各個病兇起來了。李師母日日到其個屋裏去望望其，講《聖書》個說話安慰其心。

Yiu ih-nyih Li s-meo zo-læ gyi min-zōng pin-yin Yüô-koh dön-ky'i ky'ü-shü-de. Feh-zing si-go zin-deo gyi en-en jün-jün kw'eng-joh, 'o-yin yüih-seh, ih-ngæn m-neh mô-wÔng kyi-tsao; z-ka en-en sing-sing ky'i-de.

有一日李師母坐來其眠牀邊沿雅各斷氣去世了。弗曾死個前頭其安安然然睱熟，和顏悅色，一眼喫得麻惶幾糟，是介安安心心去了。

Li s-meo teng gyi ngæn-tsing lo-lo-lôh, pi-long-ts, ziu song gyi tao veng-deo; yi feh sô-teh gyi, yi hwun-hyi gyi yi-kying tao-leh T'in-dÔng, foh-ky'i m-gyüong-dzing-go di-fÔng.

李師母等其眼睛擣擣落，閉攏仔，就送其到墳頭，又弗捨得其，又歡喜其已經到了天堂，福氣喫窮盡個地方。

AO-HWE SHIH-HWÔNG KY'IN-TSAO. 懊

悔說話欠早

YIU ih-go ah-tia ky'ün-ky'ün gyi siao-nying, wô, “Yiu ih-ky'i z-ken ngô djong-sang djong-si ve mông-kyi; keh-ky'i z-ken ngô nænkæn we dziang-si kông-peh ng t'ing.”

有一個阿爹勸勸其小人，話：「有一起事幹我重生重世儻忘記，箇起事幹我難間會詳細講撥爾聽。」

“Ngô siao-læ z-tsin ngô-go ah-tia feh-tsiao dza dzih-din ngô; pi da-kæ-go ah-tia keng-kô ts'ing-æ ngô. Ngô tao shü-vông-li ky'i doh-shü gyi we bao ngô zôngh mô-teng, teng gyi-zi dô-kô gyi-ts; ngô yiu soh-go siang-vông, soh-go sing-siang, gyi we pông-dzu ngô hao i-jing; ngô iao teh-djoh soh-go tong-si, gyi we ma-peh ngô. Ngô keh-go z-'eo feh-tsiao dza en-en-tæn-tæn ko-nyih-ts, feh-tsiao dza yiu foh-ky'i; ngô-go foh-ky'i yia z gyi-go foh-ky'i.”

「我小來時節我個阿爹弗照咋值鈿我，比大概個阿爹更加親愛我。我到書房裏去讀書其會抱我上馬鐙，等其自大家騎仔。我有啥個想望，啥個心想，其會幫助我好依順。我要得着啥個東西，其會買撥我。我箇個時候弗照咋安安耽耽過日子，弗照咋有福氣，我個福氣也是其個福氣。」

“Ka z-tsin ngô nyin-kyi wa tsih-leh ts'ih-shü-de. Yiu ih-nyih ah-tia kyü oh-li we næn-ko, ngô meo-lao yia z sang-bing; tsih-yiu ngô teng liang-go ah-tsi hao tōng-dzih gyi.”

「介時節我年紀還只勒七歲了。有一日阿爹歸屋裏會難過，我母老也是生病，只有我等兩個阿姊好當值其。」

“Gyi-go bing tsih-we dzin-dzin hyüong-ky'i-læ. Keh-sing yiu ming-deo-go i-sang tu ts'ing-pin, yia i-feh-hao.

「其個病只會漸漸兇起來。箇星有名頭個醫生都請遍，也醫弗好。

“Yiu ih-nyih tsao t'in-nyiang ngô k'en-kyin gyi-go siang-mao yüih-fah næn-ko, ziu tseo-tsing gyi-go vông-li ky'i k'en gyi. Keh-tsao gyi teng ngô wô, “Siao-ŭæn, ngô kyih-mih feh-tsiao dza næn-ko, ngô iao ng teng ngô ky'i tso ih-ylang z-ken. Læ keh-tsiang coh-teng zōng yiu ih-go yiah-fōng; ng yüong do-ts lih-k'eh peng-tao yiah-tin-li, kao-fu Ka sin-sang, gyi ziu we coh-yiah peh ng: ts'ih feh-k'o yiu-lu; yüong kw'a-kw'a ky'i, kw'a-kw'a læ, z-de.”

「有一日早天亮我看見其個相貌越發難過，就走進其個房裏去看其。箇遭其等我話：『小娃，我今末弗照咋難過，我要爾等我去做一樣事幹。來箇張竹凳上有一個藥方，爾用馱仔立刻奔到藥店

裏，交付解先生，其就會捉藥撥爾。切弗可遊路；用快快去，快快來，是了。』

“Ngô do-leh fōng-ts peng-tao yiah-tin-li: lu yiu ih-li ka kwōng-kying. Tseo-tao-ts, yiah-tin yiu kwæn-kæn, yia m-nying læ-tih, ing-we z li-pa-nyih-ts.”

「我馱勒方子奔到藥店裏。路有一里介光景。走到仔，藥店有
關間，也嚟人來的，因為是禮拜日子。」

“Ka sin-sang z deng-læ zi-go oh-li, lu wa iao ko-ky'i-tin, tsæ-z
pun-to li; ngô ziu k'ô-ding cü-i feh-ky'i zing gyi.”

「解先生是庵來自個屋裏，路還要過去點，再是半多里。我就
柯定主意弗去尋其。」

“Keh-tsao tseo-cün-læ ngô lu-li læ-tih tang-sön dza-go hao we-
teh ah-tia. Ngô hyiao-teh kōng hwōng-wō z ting īwa-go; tsih-z ts'eng-
ts'eng keh-vah z m-shih-fah.”

「箇遭走轉來我路裏來的打算咋個好回答阿爹。我曉得講謊話
是頂壞個，只是忖忖箇伐是嚟設法。」

“Kyü-tao-ts ngô ziu tao ah-tia u-sen ky'i k'en gyi. Tseo-tsing gyi
vōng-li ngô ziu k'en gyi z 'o-jün t'ong-sah-de, min-k'ong liao-bah ky'i,
nao-k'oh-deo 'en c'ih-leh t'ong-liu, tsing-tsing z t'ong-leh k'o-lin: k'en-

kyin gyi ka-go siang-mao, ngô sing-li ziu ko-feh-ko ky'i, ing-we yiah m-neh do-læ.”

「歸到仔我就到阿爹烏碎去看其。走進其房裏我就看其是和然痛煞了，面孔礪白氣，腦殼頭汗出勒湯流，真正是痛勒可憐。看見其介個相貌，我心裏就過弗過去，因為藥嚥得駛來。」

Keh-tsao ah-tia teng ngô, wô, “Ngô-go ng-ts, ngô z hyüih-sing siang-vông ng læ; ng ky'i do-go yiah ngô z teng-feh-tao-cü, ng yin-dzæ lih-k'eh peh ngô ky'üoh; ky'üoh-ts keh-go t'ong iao-bông we ts'ô-tin.”

箇遭阿爹等我，話：「我個兒子，我是血心想望爾來，爾去駛個藥我是等弗到知，爾現在立刻撥我喫，喫仔箇個痛要防會瘥點。」

“T'ing-meng-ts ngô ziu be liang-sing tsah-vah, deo tsih-we eo-tæn-tao ky'ing-ky'ing ing gyi, wô, “Tia-tia, ngô yiah m-neh do-læ. Ka sin-sang wô, keh-go yiah læ gyi-lah-go tin-li z m-neh-go.”

「聽聞仔我就被良心責罰，頭只會傴帶倒輕輕應其，話：『爹爹，我藥嚥得駛來。解先生話，箇個藥來其拉個店裏是嚥得個。』」

“Ah-tia teng ngô wô, “Keh tao hyi-gyi. Dza-we keh-go yiah læ gyi-lah tin-li m-neh-go ni? Ziu ngæn-tsing ts'ing-ting k'en ngô, ôh-ziang yiu-tin nyi-sing ngô; tsih-z tæn-tsih [1]ky'ing-yin k'ao-nyü teng ngô

wô, “Ng k'en ah-tia z-ka læ-tih t'ong-sah z we-leh yiah m-neh ky'üoh, ng yiu teh-cü feh?”

「阿爹等我話：『箇倒稀奇。咋會箇個藥來其拉店裏喰得個呢？』就眼睛清盯看我，惡像有點疑心我。只是單只輕言^[1]考語等我話：『爾看阿爹是介來的痛煞是爲了藥喰得喫，爾有得知弗？』」

[1] 原書此處錯印爲 ky'ing-yiu

“Ka wô-ts ngô ziu tseo-c'ih-læ, sing-li feh-tsiao dza næn-ko. Tseo-tao zi-go vông-li ziu long-do ngæn-li beh-c'ih, k'oh feh diao-dzih.”

「介話仔我就走出來，心裏弗照咋難過。走到自個房裏就弄大眼淚渟出，哭弗調直。」

“Deng ih-hyih yiu ny ing læ eo ngô, iao ngô kw'a-kw'a tao ah-tia u-sen ky'i. Tseo-tsing-ts ngô k'en-kyin liang-go ah-ko teng ah-tsi tu læ min-zông pin-yin lih-kæn; ngô yia t'ing-meng ah-tia læ-tih kao-hyüing gyi, kæ z-djông hyiao-jing ah-nyiang, kæ tso-nying tön-tsing kwe-kyü, kæ i-jing T'in-vu ih-ts'ih-go ts-i ka tso.”

「庵一歇有人來謳我，要我快快到阿爹烏碎去。走進仔我看見兩個阿哥等阿姊都來眠牀邊沿立間，我也聽聞阿爹來的教訓其，該時常孝順阿孃，該做人端正規矩，該依順天父一切個旨意介做。」

“Ngô z ah-tia ting-siao-go ng-ts, teng gyi-lah pi-læ nyin-kyi ts'ô yiu-ho. Keh-go z-'eo gyi pô gyi-go siu en-læ ngô-go deo-zông, wô. Tsæ-z ih-zông ngô ziu ky'i-de, ng z m ah-tia de; deng liang-nyih kong-fu ngô iao tsông-læ veng-mo-li, ng ih-sang ih-si feh neng-keo tsæ k'en-kyin ngô. Ngô næn-kæn iao ky'ün ng tsong iao tso-nying jing-kwe dao-kyü, i-jing T'in-vu-go feng-fu, k'en-dzong^[1] Kyiu-cü-go pông-iyang; ting iao-kying ih-ngæn feh-k'o kông hwông-wô, kyü-tang-kyü kæ töntsing, lôh-dzih.”

「我是阿爹頂小個兒子，等其拉比來年紀差有夥。箇個時候其把其個手按來我個頭上，話：『再是一晌我就去了，爾是喫阿爹了，庵兩日工夫我要葬來墳墓裏，爾一生一世弗能夠再看見我。我難間要勸爾總要做人循規蹈矩，依順天父個吩咐，看從救主個^[1]榜樣。頂要緊一眼弗可講謊話，句打句該端正，落直。』」

[1] 原書此處錯印爲 Kyin-cü-go

“Keh-tsao ah-tia teng ngô tso tao-kao, ts'ih-sing gyiu-k'eng T'in-vu^[1] pông-dzu tô-hwô ngô. Keh-go z-'eo ngô sing-li feh-tsiao dza næn-ko, ngô ngæn-tsing feh-ken dæ-ky'i k'en ah-tia. Ngô z hyiao-teh zi-go ze, tsih-z k'o-sih feh-k'eng tsiao-jing.”

「箇遭阿爹等我做禱告，切心求懇天父幫助^[1]朵化我。箇個時候我心裏弗照咋難過，我眼睛弗敢抬起看阿爹。我是曉得自個罪，

只是可惜弗肯招認。」

[1] 原書此處錯印爲 pōng-dzn

“Deng ih-zōng ngô ziu ‘ao-li da-k’oh, dzong vōng-li hweh-r-jün peng-c’ih hao-ziang dao-tseo ka.”

「庵一晌我就號淚大哭，從房裏忽而然奔出好像逃走介。」

‘Eo-deo yiu nying læ t’ong-cü ngô ah-tia-go bing yü-kô li-‘æ-de, lin ih-kyü shih-wô tu ve kông-de. Ngô-go i-s z iao tsæ tao ah-tia-go usen ky’i gyiu nyiao-sô, ziu ky’ing-ky’ing tseo-tsing ky’i. Ih-tseo-tsing ziu t’ing-meng kyiao-s teng ah-tia læ-tih tso tao-kao. Gyi ih-kyü shih-wô ngô üong-sang ve mōng-kyi. Gyi z-ka wô, Gyiu Ng^[1]T’in-vu tsiao-kwu keh læ-tih ky’ü-shü-go nying.’

後頭有人來通知我阿爹個病愈加厲害了，連一句說話都嬉講了。我個意思是要再到阿爹個烏碎去求饒赦，就輕輕走進去。一走進就聽聞教師等阿爹來的做禱告。其一句說話我永生嬉忘記。其是介話：『求爾天父^[1]照顧箇來的去世個人。』

[1] 原書此處錯印爲 T’in-vn

“Ngô t’ing-meng keh-kyü shih-wô sing-li feh-tsiao dza næn-ko, ziang yiu ts’ c’oh ngô ka. Ngô ziu kw’ɑ-kw’ɑ nyiah-leh mao-ts peng-tao Ka sin-sang oh-li ky’i do keh-go yiah: yiah ih-kyi teh-djoh-ts ziu

sah-k'eo 'eo-ky'i-lih tsæ peng-tao zi-go oh-li læ. Tseo-tsing-ts ziu peng-zōng ah-tia-go vōng-li, do-do sing-hyiang eo-ky'i-læ, wô, Ngô ah-tia, ngô ah-tia, yiah læ-tong de."

「我聽聞箇句說話心裏弗照昨難過，像有刺戳我介。我就快快捏勒帽子奔到解先生屋裏去馱箇個藥。藥一記得着仔就煞口候氣力再奔到自個屋裏來。走進仔就奔上阿爹個房裏，大大聲響謳起來，話：『我阿爹，我阿爹，藥來東了。』

“Tsih-z yiu ny ing teng ngô wô, Feh-k'o hyiang. Keh-tsao ngô k'en-kyin læ ah-tia vōng-li-go ny ing tu ngæn-li beh-c'ih, ah-tia zi-go min-k'ong bah-bah-go de, tsing-ziang si-go siang-mao ka.”

「只是有人等我話：『弗可響。箇遭我看見來阿爹房裏個人都眼淚渟出，阿爹自個面孔白白個了，正像死個相貌介。』

“Eo-deo ngô teh-cü ngô ting-hao-go ah-tia tsing-tsing z si-de. K'o-sih! K'o-sih! ngô teng gyi sô-kông-go kyih-sah ih-kyü shih-wô z hwōng-wô!”

「後頭我得知我頂好個阿爹真正是死了。可惜！可惜！我等其所講個結煞一句說話是謊話！」

“Keh-tsao ngô k'oh-leh shōng-sing; ts'eng-ky'i ah-tia-go hao-hao [1] ang-i dong-dzing, ky'ing-ky'ing fæn-fæn, nyün-nyün siang-siang-go shih-wô, teng [2]z-djōng dæ ngô-go z-ken; yi ts'eng-tao ngô-zi-go ze-

ky'in, we kōng hwōng-wō p'in-p'in ka hao-go do-nying; we ka lān-do
feh ky'i do yiah, s-teh gyi iao-bōng we-leh yiah feh ky'üoh-ts z dön-
ky'i-de. Ngô-go ze tsing-tsing z do-do-go; ngô-go pe-shōng yia pe-
shōng feh-ko-ky'i-go."

「箇遭我哭勒傷心，忖起阿爹個好好行意^[1]動靜，輕輕泛泛，
軟軟相相個說話，等時常^[2]待我個事幹；又忖到我自個罪愆，會講
謊話騙騙介好個大人，會介懶惰弗去馱藥，使得其要防爲了藥弗喫
仔是斷氣了。我個罪真正是大大個，我個悲傷也悲傷弗過去個。」

[1] 原書此處錯印爲 ang-i

[2] 原書此處錯印爲 z-djong

“Tsæ deng liang-nyih ah-tia ziu en-tsōng hao-de. Ngô sing-li-go
t'ong-kw'u jih-dzæ z tōng-feh-ky'i; se yiu deh-ma-go beng-yiu læ kōng
en-wei-go shih-wō, ngô ih-ngæn feh-k'eng t'ing ky'ün. Gyi-lah tu feh
hyiao-teh ngô sing-li-go djong-tæn, keh-lah feh neng-keo ky'ün-wei
ngô.”

「再庵兩日阿爹就安葬好了。我心裏個痛苦實在是擋弗起，雖
有特買個朋友來講安慰個說話，我一眼弗肯聽勸。其拉都弗曉得我
心裏個重擔，箇拉弗能夠勸慰我。」

“Ko-leh kyi-nyih ah-lah zi-kō ny ing tu tseo-k'æ-de. Gyi-lah en-
teng ngô læ ih-zo shü-vōng-li. Yiu jih-nyin-go kong-fu ngô m-neh kyü-

tao peng-hyiang læ. Ngô læ-ts ziu tseo-tao ah-tia-go veng-deo ky'i k'en-siang gyi. Keh-deo ngô ngæ-peh-leng-teng lih-ts k'en-leh pun-nyih.”

「過了幾日阿拉自家人都走開了。其拉安頓我來一坐書房裏。有十年個工夫我嚥得歸到本鄉來。我來仔就走倒阿爹個墳頭去看相其。箇頭我呆不愣敦立仔看了半日。」

“Ngô keh-go z-'eo tsih-yiu ih-fæn sing-siang. Ziah-neng-keo eo ah-tia tsæ bô-ky'i, hao gyiu gyi-go nyiao-sô, ziu-z leng-ts'in leng-væn-go nying-ts ngô tu dzing-nyün do-c'ih; tsih-z ky'in-tsao-de. Gyiu ah-tia nyiao-sô-go z-'eo yi-kying yiu jih-nyin ko-de. Ngô yin-dzæ tsih-hao ao-hwe kæ-ko gyiu-gyiu t'in-zông-go Ah-tia æ-lin ngô, pô ngô kông hwōng-wô, p'in do-nying-go ze, teng yü-to ih-ts'ih-go ze, tu yüong [1] Kyiu-cü Yiæ-su-go pao-hyüih gyiang-diao.”

「我箇個時候只有一番心想。若能夠誣阿爹再爬起，好求其個饒赦，就是論千論萬個銀子我都情願馱出，只是欠早了。求阿爹饒赦個時候已經有十年過了。我現在只好懊悔改過求求天上個阿爹哀憐我，把我講謊話，騙大人個罪，等餘多一切個罪，都用救主^[1]耶穌個寶血澆掉。」

[1] 原書此處錯印爲 Kyin-cü

Næn-kæn ng-lah doh keh-peng shü-go siao-nying, yiu iao-kying-go i-s læ-tih, ngô iao ng-lah we ts'eng-leh ming-bah: ziu-z, siao-nying yia we væn-ze, yia hao we-be T'in-vu-go feng-fu, yia hao feh-t'ing zi-go shü-kæn-zōng do-nying-go shih-wô. Yia fi-dæn keh-sing ze-ky'in we væn-djoh, ko-ko siao-nying yia yi-kying tu væn-djoh-ko-de.

難間爾拉讀箇本書個小人，有要緊個意思來的，我要爾拉會忖勒明白。就是，小人也會犯罪，也好違背天父個吩咐，也好弗聽自個世間上大人個說話。也非但箇星罪愆會犯着，個個小人也已經都犯着過了。

Keh-go siao-ŭæn yiu sæn-yiang ze ming-ming væn-tih; *ih*, z we-be Jing-ming-go feng-fu, eo gyi yüong hyiao-jing vu-meo, tsiao ng-diao kyiæ [1]sô-wô-tih; *nyi*, z kông hwông-wô, yia z Jing-ming sô u-su-go; *sæn*, z feh-we mô-zông ky'i jing-ze, gyiu ah-tia-go nyiao-sô.

箇個小娃有三樣罪明明犯的。一、是違背神明個吩咐，謳其用孝順父母，照五條誠所話的^[1]；二、是講謊話，也是神明所惡憤個；三、是弗會馬上去認罪，求阿爹個饒赦。

[1] 原書此處錯印爲 sô-wö-tih

Dæn-nyün cong doh keh-peng shü-go siao-nying tu feh-we k'en gyi-go pông-yiang. Dæn-nyün T'in-vu we s-lôh gyi Sing-Ling hao pông-dzu ng-lah tu feh-we kông hwông-wô, 'oh-tsia væn-djoh bih-

yang ze-ky'in. Jü-ko we-leh nyüoh-sing-go nyün-ziah, we-leh [1]Mo-kwe-go [2]t'iao-so, 'oh-tsia we-leh bih-yiang-kao yün-kwu yiu ze væn-teh, dæn-nyün ng-lah tu we kw'a-kw'a ky'i jing-ze, gyiu-gyiu nyiao-sô.

但願衆讀箇本書個小人都弗會看其個榜樣。但願天父會賜落其聖靈好幫助爾拉都弗會講謊話，或者犯着別樣罪愆。如果爲了肉身個軟弱，爲了魔鬼個^[1]挑唆^[2]，或者爲了別樣告緣故有罪犯得，但願爾拉都會快快去認罪，求求饒赦。

[1] 原書此處錯印爲 Mô-kwe-go

[1] 原書此處錯印爲 t'iao-sô

Tso-nying k'o-pi [1]keh-hæ ko-yiang,

做人可比隔海^[1]過洋，

[1] 原書此處錯印爲 k'eh-hæ

Hæ-min yi kw'eh, yi moh-ts'eh-en;

海面又闊，又墨漆暗；

Ih-sang ih-si k'o-pi z hæ,

一生一世可比是海，

Tao 'ô-si yia k'o-pi zōng-ngen.

到下世也可比上岸。

Üô-tông feh-zing we-be Jing-ming,

亞當弗曾違背神明，

Dong-sing k'æ-jün yiu hao-hao t'in;

動身開船有好好天；

Jing-fong wun-wun-leh yiang-ky'i-læ,

順風緩緩勒揚起來，

T'in-dông-go mô-deo k'en-leh-kyin.

天堂個碼頭看勒見。

Væn-ze ts-'eo hæ-li tsôh-lông,

犯罪之後海裏作浪，

Gwông-fong ziu teo-deo bih-loh-læ;

狂風就兜頭別落來；

Nyih-deo loh-sæn-de, t'in ts'eh-en,

日頭落山了，天漆暗，

ZÔng t'in-dông hæ-lu s-feh-læ.

上天堂海路駛弗來。

Nyüoh-sing-go s-yüoh ziu-z lōng;

肉身個私慾就是浪；

[1] Mang-fong ziu-z mo-kwe mi-'ôh,

猛風^[1]就是魔鬼迷惑，

[1] 原書此處錯印爲 Mông-fong

Pa ngeo-ziang ziu-z tseo en-lu;

拜偶像就是走暗路；

Jün ngô-tsiao ziu-z nying vah-lôh.

船研礁就是人罰落。

Feh-jün ngô kying-z-ka mih-vông,

弗然我竟是介滅亡，

Ky'ü-leh Jing-ming kah/nga k'æ-eng;

虧勒神明格外開恩；

Yiæ-su lôh-væn læ djün Foh-ing,

耶穌落凡來傳福音，

K'o-pi tin hæ-du-zōng t'ah-teng.

可比點海塗上塔燈。

Ng-lah siao-nying nyin-kyi se ky'ing,

爾拉小人年紀雖輕，

Keh-kwun teng-long ng yia k'o tin;

箇管燈籠爾也可點；

Yia k'o-yi ky'ün [1]bih-nying hwe-kæ,

也可以勸別人^[1]悔改，

[1] 原書此處錯印爲 bih-nyng

Siang-sing Yiæ-su dô-kô zông t'in.

相信耶穌大家上天。

CONG.

終。